

F. Ítéltábla
17.Pf.20.509/2014/8.

A F. Ítéltábla a Pörzse Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pörzse Tamás ügyvéd fél címe 1) által képviselt ifj. felperes neve(felperes címe.) felperesnek, dr. Zolnai Gábor jogtanácsos által képviselt Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Jogi Szolgáltatási Főosztály (fél címe 2) által képviselt alperes nevealperes ellen kártalanítás iránt indított perében a F. Törvényszék 2014. február 3. napján meghozott 17.P.20.520/2012/46. számú ítélete ellen az alperes részéről 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A F. Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalási összeget 15.000.000 (Tizenötmillió) forintra, ezen összeg után 2011. szeptember 1. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon, 2013. július 1. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamataira leszallítja;
az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 465.280 (Négyszázhatvanötezer-kettőszáznyolcvan) forintra leszallítja, és a felperesnek az alperes javára elsőfokú perköltség fizetésére történő kötelezését mellőzi;
a felperes által az államnak fizetendő kereseti illetéket 750.000 (Hétszázötvenezer) forintra felemeli, az állam által viselt elsőfokú illeték összegét 750.000 (Hétszázötvenezer) forintra leszallítja;
ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja, és az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 279.750 (Kettőszázhetvenkilencezer- hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen az államnak felhívásra 400.000 (Négyszázezer) forint fellebbezési és 400.000 (Négyszázezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket, a le nem rótt 240.000 (Kettőszáznegyvenezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperessel szemben a **B.** Kerületi Ügyészség a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának III. fordulata szerint minősülő, bűnsegédként, jelentős értékre elkövetett rablás büntette miatt emelt vádat.

A felperes az eljárás során 2000. február 18. napjától - 2000. február 20. napjáig őrizetben, 2000. február 21. napjától - 2002. november 18. napjáig előzetes letartóztatásban volt, ezt követően 2004. január 29. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt.

A **P.** Bíróság a 2003. október 29. napján kihirdetett ítéletében a felperest jelentős értékre, csoportosan elkövetett rablás büntettének kísérletében bűnösnek találta és 3 év fegyház büntetésre, valamint 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A **F.** Bíróság, mint másodfokú bíróság a **P.** Bíróság elsőfokú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

Az ügyész a megismételt eljárásban a vádiratban a felperes bűnsegédi minősítését társtettesre módosította.

A **P.** Bíróság a 2009. szeptember 17. napján kelt ítéletében a felperest az egy rendbeli, jelentős értékre, csoportosan, társtettesként elkövetett rablás büntettének kísérlete miatt emelt vád alól felmentette. A **F.** Bíróság mint másodfokú bíróság a 2009. december 17-én kelt végzésével a **P.** Bíróság ítéletét a felperes vonatkozásában hatályon kívül helyezte és az iratokat az új eljárás lefolytatása végett a **F.** Bíróságnak, mint elsőfokú bíróságnak küldte meg.

A **F.** Bíróság mint elsőfokú bíróság a 2011. augusztus 31. napján jogerőre emelkedett ítéletében a felperest a jelentős értékre, csoportosan, társtettesként elkövetett rablás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 30.000.000 forint kártalanítás és a 2011. szeptember 1. napjától esedékes késedelmi kamatai megfizetésére.

Keresetének ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy a 2000. február 18-tól - 2002. november 18. napjáig tartó 997 napos időtartamban a Be. 580. § (1) bekezdése szerinti kártalanítási igényt megalapozó fogva tartást szenvedett el.

A fogva tartás mind fizikailag, mind mentálisan megviselte. Egészségi állapota, látása nagymértékben romlott, porckorongsérvet és idegrendszeri károsodást állapítottak meg nála. 2007-ben agyérgörcse volt, rekurrens depresszióban, pánikzavarban és alkalmazkodási zavarokban szenved. Rendszeres gyógyszeres kezelésre szorul, pszichiátriai hospitalizációjára is sor került, amely visszavezethető az előzetes fogva tartására.

Gyermeke a fogva tartás kezdetekor alig 16 hónapos, megszűnésekor 4 éves volt. Nevelésében nem vehetett részt, fejlődésének egyes szakaszait nem kísérhette

figyelemmel, a szülő - gyermek közötti kapcsolat szükségszerűen meglazult.

Házastársi viszonya megromlott. Baráti körét teljesen elveszítette, beilleszkedési problémákkal küszködik, a társadalom előítélettel tekint rá börtönviselt múltja miatt.

Az előzetes fogva tartás és a több, mint 10 évig tartó büntetőeljárás kitörölhetetlen nyomokat hagyott a felperes társadalmi, családi és szakmai életében.

Különösen súlyosan sérültek a személyiségi jogai azért, mert korábban rendőr főtörzsőrmesterként dolgozott, de beosztásából 2000. február 18-tól - 2011. augusztus 31. napjáig felfüggesztették.

A BV intézetben szükségszerűen kialakult kapcsolatai miatt hivatásos szolgálati jogviszonyban történő további alkalmazása kizárt. Nyugdíjazták, mivel a további szolgálatra alkalmatlannak bizonyult. Más munkáltatónál történő esetleges elhelyezkedését a környezetében ismert események nagymértékben megnehezítik. Anyagi, erkölcsi elismerés hiányában önértékelési, pszichés problémái vannak, önbizalomhiányban szenved.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset jogalapját nem vitatta, de hivatkozott arra, hogy az őrizetben tartott időért a 104/2009. (X.30.) AB határozat alapján nem jár kártalanítás. A nem vagyoni kárigényt összezszerűségében túlzottnak találta.

Elismerte, hogy az előzetes letartóztatást követő esetleges munkavállalási nehézségek a fogva tartással köztudomásúan együtt járó sérelmek közé tartoznak. Nem vitatta az előzetes letartóztatással, a szabadság jogellenes megvonásával együtt járó nem vagyoni sérelem tényét, a börtönviszonyok elviselésével általában együtt járó fizikai, pszichés terheket, a személyi kapcsolatok beszűkülését.

Vitatta azonban, hogy a felperesnél megállapított betegségek kialakulása és az előzetes letartóztatás közötti okozati összefüggés fennáll.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 20.000.000 forint és a 2011. szeptember 1. napjától esedékes késedelmi kamatai, valamint 1.346.752 forint perköltség megfizetésére. Az ezt meghaladóan előterjesztett keresetet elutasította.

Ítéletének indokolása szerint a perben nem volt vitás, hogy az alperes a Be. 580. § (1) bekezdés l/c. pontja alapján kártalanítás fizetésére köteles a felperesnek, melynek mértékére és módjára a Be. 582. § (1) bekezdése értelmében a Ptk.-nak a szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomású tényként fogadta el, hogy a személyi szabadság korlátozása, a börtönviszonyok fizikai és pszichikai vonatkozásban megterhelőek és nem vagyoni hátránnyal járnak. Ezek egy részének a hatása nem korlátozódik az előzetes letartóztatás időszakára, hanem következményüket az előzetes letartóztatás megszüntetése után is kifejtik. A börtönviszonyokra jellemző kényszerű összezártág, kiszolgáltatottság, az elhelyezésbeli és fizikai kényelmetlenségek, a családi és munkahelyi közösségből való kiszakadás, a családdal való kapcsolattartás nehezítettsége mind a

szabadulást követő életvitelben, elhelyezkedésben és munkavégzésben hátrányt jelentenek.

Az elsőfokú bíróság a felperes édesanyja és házastársa tanúvallomása alapján bizonyítottan látta, hogy a felperes családjával való viselkedése, gyermekével, barátaival való kapcsolata, rendőri hivatása gyakorlásának kilátásai az előzetes letartóztatás következtében jelentősen megváltoztak.

Az orvosi iratok és az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján megállapította, hogy felperes jelenleg elhúzódó, tartós alkalmazkodási zavarban szenved, melyet a hullámzó, változó mélységű depressziós, szorongásos tünetek, a traumatikus élményként megélt eseményekkel való fokozott foglalkozás, a vélt vagy valós sérelmek következtében kialakult fokozott igazságkeresés jellemeznek, amelyek miatt pszichiátriai szakorvosi kezelése megkezdődött.

Alkalmazkodási zavara az átélt elzártság következtében kialakult sérelmekkel, illetve a jogtalannak érzett eljárás miatt kialakult fokozott igazságkereséssel áll okozati összefüggésben.

A pszichés zavar viszonylag későn került feltárára, miután a fokozott igazságkereséssel járó aktivitása elérte célját és ez a tevékenysége már öncélúvá vált. A fogva tartás ideje alatt olyan jellegű és mélységű pszichés zavar nem állt fenn, amely miatt pszichiátriai szakorvosi kezelése feltétlenül indokolt lett volna.

A szakértői vélemény kiegészítése alapján azt is megállapította az elsőfokú ítélet, hogy a felperes jelenlegi pszichés állapotára a vele szemben folytatott büntetőeljárás igazságtalanságával kapcsolatos érzések hatottak, de közrejátszott benne az a tényező is, hogy a büntetőeljárás az előzetes letartóztatás megszűnése után kilenc évvel zárult le jogerősen. A felperes pszichés zavara azonban komplex szakorvosi gyógyszeres és pszichoterápiás kezelés hatására oly mértékben javulhat, hogy tünetei lényegesen csökkenhetnek, esetleg meg is szűnhetnek.

Az elsőfokú bíróság az orvosi iratok, a szakértői vélemény és kiegészítése alapján bizonyítottan látta, hogy a felperesnél a köztudomású tényként elfogadott hátrányokat meghaladó, tartós alkalmazkodási és pszichés zavar alakult ki, amely miatt a felperes jelenleg is pszichiátriai, szakorvosi kezelésre szorul.

A kártalanítás összegét, a nem vitatott sérelem kompenzálásához szükséges összeget mérlegeléssel állapította meg, figyelembe véve azt, hogy a megítélt összeg valóságos elégtételt nyújtson a személyiségi jogsértéssel okozott hátrány kiküszöbölésére.

K.Gy. tanúvallomása és a szakvélemény alapján megállapította, és az összecszerűség körében értékelte azt a tényt, hogy rendőri hivatása miatt az előzetes letartóztatás elviselése a felperes számára az átlagosnál nehezebb volt, a többi fogvatartott részéről fokozott negatív megnyilvánulásokkal kellett szembesülnie.

Az előzetes letartóztatás életvezetésének megtörését eredményezte és

pályaváltoztatásra is kényszerítő körülményt jelentett.

Figyelembe vette azt is, hogy a felperest a ... Bizottsága jogerős határozatában 10%-os össz-szervezeti egészségkárosodás megállapítása mellett, megváltozott egészségi állapota miatt hivatásos szolgálatra alkalmatlannak minősítette, illetve a B. Egészségügyi Osztály vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján a felperes több munkafolyamatot ellátó ügyviteli alkalmazott munkakör ellátására alkalmatlan. Ezért a felperes szolgálati viszonya 2012. január 30-án megszűnt és jelenleg is szolgálati nyugaltságban részesül.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes jelenlegi állapotát az előzetes letartóztatásán kívül az igen hosszú ideig - 11 évig - tartó büntetőeljárás és az annak jogerős befejezéséig tartó, hivatása gyakorlásából való felfüggesztése is okozta. Elfogadta az alperesnek azt az álláspontját, hogy csak az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben álló károkért tartozik felelősséggel és az őrizetben töltött idő miatt nem jár kártalanítás a Be. 580. § (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban a Be. 580. § (1) bekezdése és 584. § (4) bekezdése alapján az államot terhelő kártalanítás körében érvényesített nem vagyoni kártérítés meghatározása szempontjából nem különíthető el a büntetőeljárás megindításával és az előzetes letartóztatással összefüggésben elszenvedett hátrány. Mindazok a hátrányok, amelyeket a felperes az előzetes letartóztatással összefüggésben elszenvedett, az ellene folyamatban lévő büntetőeljárástól elválaszthatatlanul következtek be, így a hátrányok elkülönítése a büntetőeljárás hatálya és az előzetes letartóztatás közrehatása szempontjából nem indokolt.

A kártalanítás összegét, amely alkalmas a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására, - figyelembe véve a Kúria hasonló tényállású ügyeiben hozott határozatait - 20.000.000 forintban állapította meg a felmentő ítélet jogerőre emelkedésének idején fennálló ár- és értékviszonyok alapján.

Ezért az alperest 20.000.000 forint és a felmentő ítélet jogerőre emelkedésének napját követő naptól - 2011. szeptember 1. - esedékes késedelmi kamat megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a túlnyomórészben pervesztes alperest kötelezte a túlnyomórészben pernyertes felperes ügyvédi munkadíj és előlegezett szakértői díj formájában felmerült perköltségének megfizetésére.

Az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló, a pertárgy értékének 5%-a + áfa összegre (1.270.000 forint) mérsékelte. Kötelezte továbbá az alperest a felperes által előlegezett 95.080 forint szakértői díjból 76.752 forint megfizetésére.

A felperest az alperes részére jogtanácsosi munkadíj megfizetésére kötelezte a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, amelyben azt kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg:

- a kártalanítási összeget 12.000.000 forintra szállítsa le,
- a késedelmi kamat mértékét 2013. július 1. napjától kezdődően úgy módosítsa, hogy annak mértéke a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg; továbbá
- a felperes javára megállapított perköltség összegét 381.000 forintra (300.000 + 81.000 áfa) mérsékelje.

Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kár megállapítása során a felperes rendőri hivatásának túlzottan nagy jelentőséget tulajdonított, és tévesen értékelte az alperes terhére a büntetőeljárás elhúzódásából eredő felperesi sérelmeket.

Önmagában a büntetőeljárásért nem jár kártalanítás. Ezért az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az alperes terhére a büntetőeljárás azon szakaszával összefüggő felperesi sérelmeket, amikor a felperes már nem volt előzetes letartóztatásban. A szakvélemény és egyéb perbeli adatok alapján az állapítható meg, hogy a felperesnél kialakult pszichés sérelmek jelentős része a büntetőeljárásnak azzal a szakaszával állnak összefüggésben, amikor a felperes kártalanítására alapot adó szabadságelvonására már nem került sor.

Nem vette kellő súllyal figyelembe az elsőfokú bíróság a szakvéleménynek azt a megállapítását, hogy jelentős részben nem csak az előzetes letartóztatással függ össze a felperes pszichés zavara, amely megfelelő gyógyszeres és pszichoterápiás kezelés esetén lényegesen csökkenthető, illetve megszüntethető.

Sérelmezte, hogy tévesen értékelte az elsőfokú bíróság az alperes terhére azt a tényt, hogy a felperest 10%-os össz-szervezeti károsodása miatt hivatásos szolgálatra alkalmatlannak minősítették. Sem a határozat, sem az egyéb perbeli bizonyítékok nem támasztják alá, hogy ez az egészségkárosodás az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben áll.

Korábbi bírósági ítéletekre hivatkozással állította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított kártalanítás mértéke indokolatlanul magas.

A késedelmi kamat mértékének megváltoztatását a Ptk. 301.§ (1) és (2) bekezdésének a 2013. július 1. napjától hatályos módosítására tekintettel kérte.

A perköltség körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet rendelkezéseit. A munkadíj mérséklését a felperes jogi képviselője által ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban kérte.

A felperes csatlakozó fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a kártalanítás összegét 30.000.000 forintra és 2011.

szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatára emelje fel, mert az elsőfokú bíróság által megállapított kártalanítási összeg nem alkalmas a felperest ért hátrányok kiküszöbölésére.

Fellebbezési ellenkérelmében a késedelmi kamat mértékének a fellebbezésnek megfelelő módosítását nem ellenezte, az elsőfokú ítéletnek a felperes javára megállapított perköltség összegére vonatkozó rendelkezésének a helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése részben alapos, a felperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a tényállást helyesen állapította meg, azonban a kártalanítás mértékének meghatározása szempontjából jelentős tényeket nem megfelelően értékelte.

A Pp. 253. § (2) bekezdése szerint amennyiben a másodfokú bíróság nem találja érdemben helyesnek az elsőfokú bíróság ítéletét, akkor azt részben vagy egészben megváltoztathatja. A másodfokú bíróság reformatórius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor. Ez azt is jelenti, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül, önállóan mérlegelheti a bizonyítás eredményét. (EBH 2006. 1526.)

A felperest nem vitásan - helyesen - a Be. 580. § (1) bekezdés II/a. pontja alapján kártalanítás illeti meg az előzetes letartóztatásért, mert a büntetőügyben eljáró bíróság utóbb felmentette.

A kártalanítást az állam köteles megfizetni a Be. 584. §-ának (4) bekezdése alapján, amelynek módjára és mértékére a Be. 582. §-ának (1) bekezdése értelmében a törvényben foglalt eltérésekkel a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A kártalanítás mértékére nincs tarifarendszer, amellyel a letöltött idő alapján az összege egyértelműen meghatározható lenne. A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdése szerint a bekövetkezett nem vagyoni hátrányból kell kiindulni, amely az egyedi eset összes körülményének értékelését és mérlegelését jelenti.

A nem vagyoni kártérítés a személyhez fűződő jog megsértésének olyan jogvédelmi eszköze, amelynek legfőbb funkciója a kompenzáció, az elvesztett életlehetőségeket helyettesítő, az elszenvedett fizikai és lelki sérelmeket kiegyensúlyozó más nemű előny nyújtása.

A kártalanítás összegének megállapításakor az egyéni hátrányok mellett figyelemmel kell lenni az ítélkezési gyakorlat egységességének követelményére, az azonos, illetőleg hasonló esetek eltérések nélküli megítélésére, ami a mértékét illetően az előre látható, kiszámítható, követhető követelményeket jelenti.

Helyesen tekintette bizonyítási eljárás lefolytatását nem igénylő, köztudomású

ténynek az elsőfokú bíróság azt, hogy a személyi szabadság korlátozása fizikai és pszichikai vonatkozásban is egyaránt megterhelő és a személyiségre káros. Az ártatlanul elszenvedett fogva tartás tehát már önmagában megalapozza a nem vagyoni kártérítés iránti igényt.

A szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátrálynak tekintendők a fogva tartás ideje alatt a büntetés-végrehajtási intézetben való elhelyezésből adódó, pszichés megterhelést is jelentő fizikai kényelmetlenségek, a börtönviszonyokra jellemző kényszerű összezárttság és kiszolgáltatottság, olykor még atrocitások is, a családtól való elszakadás, a velük való kapcsolattartás lehetőségének korlátozottsága, a munkahelyen és lakókörnyezetben a szabadságvesztés hírének elterjedése és ezzel összefüggésben a társadalmi értékítélet kedvezőtlenebbé válása.

A fogva tartás tényleges hátrányait, következményeit egyediesítve kell vizsgálni. Az elsőfokú bíróság ennek érdekében a felperes életvitelét, családi kapcsolatait, munkavégzése körülményeit helyesen vonta mérlegelése körébe.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátrányoknál súlyosabb sérelemként azokat a többlethátrányokat, amelyek a felperest a büntetés végrehajtási intézetben rendőr volta miatt érték. Ezek bekövetkezését bizonyította a felperessel előzetes letartóztatásban együtt lévő **K.Gy.** (46.számú jegyzőkönyv 2. oldal) tanúvallomása.

A felperest ért hátrányok közül kiemelkedő jelentőségűnek tekinti az ítélet tábla azt, hogy a felperes családjától való elszakadása gyermekének 16 hónapos és 4 éves kora közötti időszakában történt. A felperes gyermeke fejlődésének meghatározó szakaszában nem tudott részt venni a nevelésében, nem tudta figyelemmel kísérni fejlődését.

Nem juttatta ugyanakkor kellő súllyal érvényre az elsőfokú bíróság azt a követelményt, hogy a kártalanítás szempontjából csak a szabadságelvonással járó hátrányok vehetők figyelembe, a tovább folytatódó büntetőeljárás miatt kialakult sérelmek nem.

A felperessel szemben büntetőeljárás volt folyamatban, azonban a jelen per tárgya csak az azzal összefüggésben megállapítható sérelmek kompenzálása, hogy a felperes előzetes letartóztatásban volt. Ebből következik, hogy az állammal szemben indított kártalanítási perben csak a fogva tartással okozati összefüggésben álló károk megtérítése követelhető, és nem igényelhetők eredményesen a büntetőeljárás megindításával, lefolytatásával kapcsolatos károk megtérítése.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ez a követelmény sérült, mert a kártalanítás összegének meghatározása során figyelembe vett hátrányok bekövetkezésében az előzetes letartóztatásnak csupán részben volt szerepe.

Az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint az alkalmazkodási zavar, mint

pszichés reakció a büntetőeljárás, az alkalmazott kényszerintézkedések következtében jött létre. A felperes jelenlegi pszichés állapotának kialakulásában közrejátszott az a tényező is, hogy a vele szemben folytatott büntetőeljárás az előzetes letartóztatás megszűnése után kilenc évvel zárult le jogerősen.

Az is nyilvánvaló, hogy a felperes szakmai hitelének, társadalmi megítélésének romlásában az előzetes letartóztatás mellett már önmagában a büntetőeljárás elrendelése is közrehatott.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem találta bizonyítottnak az ítéltábla, hogy a felperes beosztásából 2011-ig történő felfüggesztésére a felperessel szemben alkalmazott kényszerintézkedés miatt került sor. A beosztásából történt felfüggesztés ugyanis az előzetes letartóztatás megszűnését követően is, a büntetőeljárás teljes tartama alatt fennállt.

Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság az alperes terhére azt a tényt is, hogy a felperest össz-szervezeti károsodása miatt hivatásos szolgálatra alkalmatlannak minősítették. Sem a határozat, sem az egyéb perbeli bizonyítékok nem támasztják alá, hogy a felperes ezen egészségkárosodásának bekövetkezése az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben áll.

Nem vette kellő súllyal figyelembe azt sem az elsőfokú bíróság az alperes javára, hogy a szakértői vélemény szerint komplex szakorvosi gyógyszeres és pszichoterápiás kezelés hatására felperes pszichés zavara oly mértékben javulhat, hogy tünetei lényegesen csökkennek, esetleg megszűnnek.

A felperest megillető kártalanítás összegének meghatározása során az ítéltábla figyelemmel volt arra, hogy a felperesnél bekövetkezett hátrányok az elhúzódó büntetőeljárással is összefüggésben vannak. Ezért, valamint az egyedi hátrányok helytelen súlyozása folytán az elsőfokú bíróság által megállapított kárpótlás összege indokolatlanul magas.

Az ítéltábla ezért a perben feltárt valamennyi körülmény és az ítélkezési gyakorlat által kialakított mértékek mérlegelése alapján a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására 15.000.000 forint kárpótlást talált alkalmasnak, a felmentő ítélet jogerőre emelkedésének idején fennálló ár-, és értékviszonyoknak megfelelően.

A késedelmi kamat mértékét a 2013. július 1. napjától kezdődő időszakra - az elsőfokú ítélet megváltoztatásával - alperes megalapozott fellebbezési kérelmének megfelelően, a Ptk.301.§-ának (1) és (2) bekezdésének 2013. július 1. napjától hatályos rendelkezése szerint állapította meg.

A fentiekben kifejtettek egyben indokául szolgálnak a felperes kárpótlás összegének felemelésére vonatkozó csatlakozó fellebbezési kérelmének alaptalanságára is.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta, és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a megváltoztatásra tekintettel módosult pernyertesség-pervesztesség figyelembe

vételével rendelkezett az perköltség viseléséről. A felperesi kereseti követelés az elsőfokú ítéletben megállapított marasztalási összeghez képest is nyilvánvalóan eltúlzottnak minősül, ezért a Pp. 81. § (2) bekezdése nem alkalmazható.

A felek pernyertességének, pervesztességének azonos arányára figyelemmel az alperes a felperes által előlegezett 114.554 forint szakértői díj fele összegének, 57.277 forintnak a megfizetésére köteles.

A felperes az ügyvédi képvisellel felmerült perköltségének megállapítását a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés a.) pontja alapján az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj alapján kérte megállapítani, amely az 1/F/2. szám alatt csatolt megbízási szerződés alapján a megítélt összeg kamatokkal növelt összegének 25%-a, áfával emelve. Ezt az összeget mérsékelte az elsőfokú bíróság - helyesen - a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 2.§ (2) bekezdés alkalmazásával a pertárgy értéke 5%-ának áfával növelt összegére. Ennek további csökkentése nem indokolt.

A felperest így megillető perköltség összege meghaladja az alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdés alapján megállapított, áfa-mentes munkadíjat. Ezért az alperes annak ellenére köteles a felperes részére elsőfokú részperköltség megfizetésére, hogy pernyertességük azonos arányú volt.

Ennek összegét az ítélet tábla 408.000 forintban állapította meg, így a szakértői díjjal együtt az alperes 465.280 forint elsőfokú részperköltség megfizetésére köteles a felperes részére.

A felperes az Itv. 42. § (1) bekezdés a. pontja alapján megállapított 1.500.000 forint kereseti illetékből 750.000 forint megfizetésére köteles az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. sz. rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján.

A felperes csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, és az alperes fellebbezése is nagyobb részben (62,5%) eredményes volt. Ezért a Pp. 239.§ alapján alkalmazandó 81.§.(1) bekezdés alapján a felperest kötelezte az ítélet tábla az alperes másodfokú részperköltségének megfizetésére, illetve ezen pervesztesség alapján köteles a felperes a le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illeték megfizetésére is.

Budapest 2014. november 14.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k.
a tanács elnöke

. Pusztai Anita s.k.
előadó bíró

. Gáspár Mónika s.k.
bíró

A kiadmány hitelél: